

ziról a szám-
sen jajgattak.
mertek meg-
ámultak egy-

gonosz Csiripi,
öttél mindnyá-
vettünk ár-
ondoltuk meg,
gonosztett nap-

OSTÁJA.

bban is megeröl-
só társaid, akikre
ését, szintén meg-
Mariska. A kocz-
ok. Az illet na-
szólván pingálva
gözva küldjed be
ban fényes ered-
sikere. S nem
véлке, mellyel azt
ap« táborába, jó-
ése végett, beruk-
ák az elhasznált
r mondtam már
közül fekvő, hogy
külön magyarázat
ne volna közeled-
esedre a kielégítő
s Iván. Majd ha
ü helységgé válik,
Addig pedig, kis
t a megörökítésre.
El is várom. —
ermekek részére
számmal lesznek
A küldeményedet
ni. — *Több levél-*

ág.

va : Harangi Irén
c, Basch Szerike

a kegyes ada-
Forgó bácsi.

, Athenaeum-épület.
Budapesten.

ESTELY AZ ERDŐN. (Lásd a 236. lapon.)

XXXIX. kötet, 15. szám. **Ára negyedévre 1 frt 40 kr.**
Megjelen hetenkint egyszer, 16 oldalon.

1890. október 12-én.

EGY JÓ BARÁTSÁG TÖRTÉNETE.

— Elbeszélés. —

(Folytatás.)

INDNYÁJAN rögtön úgy találták, hogy nagyon gyanus. És amint Elek elhaladt mellettök, tőle is épp úgy elfordultak, mint Gábortól. Lehetetlen volt ezt észre nem venni s Gábor ki akarta vonni a karját Elek karja alól.

— Nem, ezt nem engedhetem, mondá szomoruan. Ne legyen miattam neked is kellemetlenséged. Most már reád is éppen úgy néznek, mint reám. Hagyj el, jó Elek, hagyj magamra.

— Jut eszembe! felelé Elek tüzesen. Hadd nézzenek, ahogy nekik tetszik, majd ők fogják röstelni.

— De aztán ne mondd, hogy az én hibám, ha téged is gunyolni és gyanusítani fognak.

— Dehogymondom! Tudod, voltam én már ilyen állapotban és szép csöndesen megvártam, amíg bocsánatot kértek tőlem azok, akik gunyoltak. Most is úgy lesz.

Gábor sóhajtott egy kicsit s nem igen merte hinni, hogy úgy lesz. De Elek erős bizalma mégis megerősítette bátorságát.

Rövid idő alatt eljutottak a »Zöld fá«-hoz s Márton gazda sietve ment eléjök.

— Örvendek, hogy ismét láthatom, Gábor urfi. Gondolom, a tartozását jött megfizetni?

— Nem biz én, nem azért jöttem.

— Nem? Akkor talán arról a harmincz forintról tudnak valamit, amely innen a fiókomból eltűnt.

Erre meg Elek válaszolt nyugodtan, de igen komolyan:

— Arról nem tudunk semmit és azt tanácsolom, azzal a lopással együtt ne emlegessen minket, mert abból baja lehetne.

— No, no, hiszen nem mondom, hogy éppen az urfiak... de hát miért jöttek?

— Csak azért, hogy megmondjam: hiba van abban a számlában, melyet nekem küldött, szólta Gábor. Annyival nem tartozom és annyit nem is fizetek.

— Micsoda? Nem fog? De bizony megfizeti urficskám, az utolsó krajczárig!

— Sajnálom, de azt nem fogom tenni. Nézze csak át még egyszer azt a számadást és írja fel az igazi összeget. Egy krajczárral sem kap többet, sem kevesebbet, mint amennyivel igazán tartozom.

— Ugy? Tehát le akarná alkudni az adósságát, drága urficskám? Csakhogy abból semmi sem lesz és ha nem fizet, hát majd találok én rá módot, hogy megtanítsam, mivel tartozik. Majd beszélék egy kicsit az igazgató urral.

— Azt megteheti. Különbem megtehetem én is és megkérdehetem az igazgató urtól, hiszi-e, hogy annyi lehet a tartozásom?

Márton gazda kissé meg volt akadva, Elek pedig közbe szólta:

— Elhíheti, hogy hiába fenyegetőzik; tudjuk mi, mit csinálunk. Itt csak az a kérdés, akarja-e ön kellően leszállítani azt a számlát vagy sem?

— Egy fillért sem engedek! pattogott Márton gazda.

— Jól van, szolt Elek s karon fogta barátját. Menjünk, Gábor! Ha nem enged egy fillért sem, valószínű, hogy nem kap egy fillért sem.

— Majd meglátjuk! kiáltá Márton gazda dühösen utánuk.

A két fiu meglehetősen elgondolkozva sétált haza. Megtették, amit Jenő tanácsolt. De most mi lesz? Természetesen siettek Jenőhöz és elmondtak neki mindent, kérdezve, hogy most már mit tegyenek?

— Semmit, felelé Jenő. Várjatok nyugodtan.

— De hátha Márton gazda mégis elmegy az igazgató urhoz?

— Dehogymegy! Tudja ő jól, hogy azzal csak vesztébe menne. Szigoruan tiltva van, hogy ilyen kis diákokat, amilyenek ti vagytok, korcsmájába csalogasson. A pénzét is elvesztené, kemény büntetést is kapna. Csak várjatok nyugodtan.

Mindjárt másnap kitünt, hogy ez jó tanács volt. Mikor a délelőtti lecke után az udvaron sétálgattak, egy mezitlábos siheder lépett be s Gáborhoz lépve, levelet adott át neki. Látták többen is és Andor gunyosan mondá többeknek, de úgy, hogy Gábor is hallhatta:

— Ezt a ficzkót ismerem, ez Márton gazdánál szolgál. Alighanem egy kis intéződulat hozott. Hahaha!

Gábor nem méltatta figyelemre a gunyolódást, hanem Elekhez sietett s együtt Jenőhöz mentek. Gábor most már semmit sem akart tenni barátai nélkül. Jenőnél felbontották a levelet. Azt írta benne Márton gazda, hogy újra átnézte

azt a számadást és egy kis hibát csakugyan talált benne, de az csak tollhiba, nem huszonöt forintot akart irni, csak öt forintot; ha Gábor urfi ezt megfizetné, akkor minden rendben volna.

Hálásan és örvendezve nézett Gábor az okos Jenőre, aki mosolyogva mondá:

— No, ez már méltányos kívánság Márton gazdától, ezt teljesíteni kell.

— Még pedig rögtön, mondá Elek.

— Rögtön nem lehet, mert csak két forintom van.

— Sebaj, van nekem megtakarított pénzem.

— Nem, nem, azt nem akarom, hogy te is megfoszd magadat a pénzedtől.

— Ej dehogy! Hiszen csak kölcsön adom.

— Eleknek igaza van, szolt Jenő. Meggyőződhetél, hogy ő igazán jó barátod, tőle elfogadhatod a kölcsönt. Nagyon jó lesz, ha ezt a kellemetlen ügyet végkép elintézed és aztán be nem lépsz többé arra a tilos helyre.

— De még feléje sem nézek. Oh, csak lerázzam ezt a bajt a nyakamról!

— Akkor hát még ma délután újra elmegyünk.

Délután csakugyan elsétáltak Márton gazdához, kifizették, nyugtát is irattak vele, hogy Gábor semmivel sem tartozik többé, s mikor Gábor ezt az írást zsebre tette, nagyot lélezett föl, Márton gazda pedig annál savanyubb képet csinált, s mikor a két fiu távozott, boszusan dörmögé:

— Van valaki a hátuk mögött, aki tanácsokat ad nekik. Kifogtak rajtam a semmirevalók! Ezt nem hittem volna!

A két jó barát persze nem törődött vele, hogy a felsült Márton gazda milyen savanyu képet vág, hanem szinte vigan sietett haza, miközben Gábor minduntalan nyakába ugrott Eleknek.

— Oh Elek... te jó Elek!.. te igazi jó barátom!

Nem sejtették, hogy aminek annyira örültek, az még bajt is hozhat.

Már majdnem otthon voltak, mikor Andorral találkoztak, aki látta, honnan jönnek. Mivel pedig azt is látta, mikor Gábor a Márton gazda levelét kapta, tehát körülbelől gyanította, hol és milyen dologban jártak. Kapott rajta, hogy látszólag békülékeny és barátságos képpel megboszantja Gábort. Szinlelt nyájassággal mondá:

— A »Zöld fá«-nál voltatok? Mint ha onnan jönnétek.

— Eltaláltad, ott voltunk.

— Jól mulattatok?

— Nem mulatni mentünk. Én el is bucsuztam örökre.

— Akkor hát kifizetted az adósságot is?

— Természetesen, szólt Gábor nagyon nyugodtan.

— Na, csakhogy engemet nem boldogítja el.

— Nem hiszed? Meggyőződhetel.

S, elővéve zsebéből a nyugtatványt, megmutatta Andornak, aki egészen elálmélkodva olvasta Márton gazda bizonyítványát arról, hogy Gábor megfizette minden adósságát.

— Ugy? No lám! Nem hittem volna! Hm! No lám! ümmögött Andor és odább ment.

Pár percz mulva Pali, Vili s a többiek már mind tudták az ujságot s össze dugták a fejüket.

— Ez mindenesetre nagyon furcsa, szólt Andor. Honnan szerezte hirtelen azt a sok pénzt?

— Valóban furcsa, bizonyítá Pali. Kénytelen vagyok azt gondolni, hogy az az ellopott harmincz forint... hm!

— Nagyon világos, mondá Dénes. Akkor mindjárt nem mert vele előállni, mert nagyon maga ellen bizonyított volna, ha éppen akkor van hirtelen sok pénze, mikor a lopás történt. De most már azt hiszi, nem tűnik fel annyira.

— Ez igen valószínű. És Elek vele volt, tud róla?

— Persze, hogy vele volt, mondá Andor. Ugy látszik, mindenről tud.

Mire este lett, az egész diáksereg teljesen bizonyosnak látta, hogy Gábor a tolvaj és Elek a czinkos társa. Tehát jó nyomon jártak. Most már a nagyobb fiuk is elhitték s mivel ezek nem félték Gábortól, ugyancsak nyíltan meg is mondták neki, mit gondolnak róla, sőt kijelentették, hogy most már csakugyan értesíteni kell az igazgatót, hogy igazi tolvaj van a diákok közt.

Gábor elsápadt. Mikor az egyik bajból kigázolt, csak annál inkább bele esett a csuf gyanuba s még Eleket is magával rántja. De Elek nem igen látszott aggodni.

— Ez biz' engem egy csöppet sem bánt, mondá. Hiszen mindjárt megmagyarázhatjuk nekik, miből fizettük ki az adósságot. De most már ne tegyünk semmit a Jerő tanácsa nélkül.

Pali, Vili s a több-
az ujságot s össze

tre nagyon furcsa,
szerezte hirtelen

a, bizonyítá Pali.
gondolni, hogy az
rint... hm!

os, mondá Dénes.
mert vele előállni,
n bizonyított volna,
hirtelen sok pénze,
. De most már azt
nyira.

zinü. És Elek vele

vele volt, mondá
indenről tud.

z egész diáksereg
tta, hogy Gábor a
os társa. Tehát jó
nár a nagyobb fiuk
ek nem félték Gá-
tan meg is mond-
ak róla, sőt kije-

már csakugyan
zgatót, hogy igazi
zt.

Mikor az egyik baj-
l inkább bele esett
Eleket is magával
igen látszott ag-

a egy csöppet sem
mindjárt megma-
niból fizették ki az
t már ne tegyük
nélkül.

Bár késő este volt, fölkeresték Jenőt s Gábor szomoruan panaszolta el, hogy nem lehet öröme az igazi baja elmúltán, mikor napról-napra kegyetlenebbül üldözik azzal a borzasztó gyanuval, és már az igazgató urnak is be akarják jelenteni, hogy ő tolvaj. És ha bizonyítja is, hogy adósságát nem lopott pénzzel törlesztette, a gyanu mégis csak rajta lesz, mint azelőtt.

Jenő sajátságosan mosolygott. Aztán megveregette Gábornak a vállát és így szólt:

— Aludjál nyugodtan, kedves Gáborom. Hozzám fordultál segítségért, én pedig ígértem neked, hogy rajta leszek, hogy ezt is kiderítsem. No, hallhattad már, hogy a sánta, nyomorék Jenő ura szokott lenni a szavának. Azt mondják, az igazság sántikálva, lassan biczeg. Én

RIADÓ. (Lásd a 231. lapon.)

is sántikálva biczegek és sokat látok, hallok, amit más nem vesz észre. Meglehet, hogy egyszerre csak arra fogok sántikálni, ahol az igazsággal találkozom. Ma még nem mondhatok többet, de holnap talán már történik valami. Csak te menj nyugodtan aludni.

Gábornak persze nehéz volt nyugodtan aludnia. Nem értette, amit Jenő beszélt. Elek sem értette. De annyira biztak

az eszes, derék Jenőben, hogy reménykedve és bizakodva tértek pihenésre.

Másnap nagy hír terjedt el a fiuk közt, délig már mindenki tudta. A nagy fiuk: Miklós, Kálmán, Jenő, Berti s még több társuk tanácskozást tartottak és Jenő kívánságára azt határozták, hogy tisztába hozzák annak a lopásnak a dolgát. Mert ha Gábor a bűnös, nem maradhat itt; ha pedig ártatlan, akkor nem

szabad öt ok nélkül üldözni és bántani. Jenő azt állítja, hogy Gábor ártatlan, de maga is azt kívánja, hogy este az egyik nagy teremben mindannyian gyűljenek össze, aztán aki mit tud Gábor ellen, mondja el, Jenő pedig védeni fogja. A nagy fiúk a bírák. Tehát egész törvénytörések lesz.

— No szegény Gábor, most már véged, szól Andor kárörvendő nevetéssel. Jenő is okosabbat tehetne, mint hogy öt védelmezi.

— Magam is alig hiszem, hogy megvédhesse, szól Pali. De azért mégis igaza van. Véget kell vetni ennek a csuf dolognak és a bűnös pusztuljon innen közülünk.

Alig várhatták az estét. Ezen a napon ugyancsak sok volt a hibásan megírt feladvány, rosszul megtanult lecke, mert mindenkinek az estére készülő dolgon járt az esze. Gábor természetesen nagyon nyugtalan és izgatott volt. Ő a vádlott, ő fölötte fognak itélni. Hátha rosszul sült el a dolog? Jenő bizonyosan jót akar, de hátha nem olyan lesz a vége, amilyennek tervezi? De Elek biztatgatta:

— Ne félj semmit, Gábor. Jenő nem fog bele semmi oktalanságba.

Végre megjött az est, a lefekvés ideje. A növendékek mind nyugalomra tértek, de mikor már elcsöndesedett a ház, zaj nélkül, lábujjhegyen valamennyien összegyűltek a kijelölt teremben, ahol egymás hátán szorongtak az ágyakon, székeken. Az asztalnál Miklós és társai foglaltak helyet, mint bírák, s Kálmánt, a labdázó jelesek vezérét választották meg elnökül, aki röviden elmondta, miért tartják a gyűlést.

— Álljon elő mindenki, aki tud valamit arról, hogy Gábor bűnös.

Elő is álltak sorra: Pali, Vili, Győző és Andor s elmondták mindazt, amit már tudunk: hogy Gábor éppen abban az időben, mikor a lopás történt, ott járt a »Zöld fá«-nál, hogy Elek el akarta kisérni, de Gábor nem engedte; hogy mikor pajtásai bizalmasan kérdezték, mérgesen rájuk rivalt s még csak nem is felelt; hogy nagy adóssága volt, melyet nem tudott kifizetni, de egyszerre aztán mégis kifizette.

Mikor ezt mind elbeszélték, bizony úgy látszott, hogy nagyon rosszul áll a Gábor dolga. Az egész diáksereg úgy találta, hogy Gábor büne be van bizonyítva s Gábor sápadtan tekintgetett Jenőre, aki szintén igen komoly volt. És igen komolyan szólta aztán ekkép:

— Kedves barátim! Azt elhíhetitek, hogy nem játékból kívántam, hogy itt gyűljünk össze és járjunk végére ennek a csuf dolognak. Nem türhetünk magunk közt tolvajt; és nem elég az, hogy mi zárjuk a bűnöst játékaikból. Az igazi bűnösről csakugyan jelentést köll tenni az igazgató urnak, hogy távolítsa el az intézetből. Csak az a kérdés, ki a bűnös?

— No, az nem kérdés, az világos! kiálták többen.

— Csak lassan, ne ítéljetez nagyon hirtelen. Mert én meg azt mondom, hogy már eddig is igen nagy igazságtalanságot követtetek el Gáboron, aki nem bűnös és ártatlanul szenvedett tőletek napok óta annyi gunyt és üldözést.

Ha ezt más mondja, a fiúk nagyon tiltakoztak volna. De azt jól tudták, hogy

enki, aki tud vala-
bűnös.

: Pali, Vili, Győző
mindazt, amit már
ppen abban az idő-
örtént, ott járt a
k el akarta kísé-
ni; hogy mikor paj-
dezték, mérge-
nem is felelt; hogy
melyet nem tudott
aztán mégis kif-

elbeszéltek, bizony
gyon roszul áll a
és diáksereg ugy
büne be van bizo-
dntan tekintgetett
n komoly volt. És
tán ekkép:

n! Azt elhíthetitek,
ívántam, hogy itt
unk végére ennek
tűrhetünk magunk
ég az, hogy mi ki-
rainkból. Az igazi
entést köll tenni az
ávolítsa el az inté-
és, ki a bűnös?
érdés, az világos!

ne ítéljetez nagyon
azt mondom, hogy
y igazságtalanságot
, aki nem bűnös és
töletek napok óta
st.

lja, a fiuk nagyon
azt jól tudták, hogy

Jenő nem beszél ok nélkül. Tehát csak
annál feszültebben hallgatták, mikor foly-
tatta:

— Amit Gábor ellen mondani tud-
tok, az mind csak üres látszat. Igaz, hogy
mikor a lopás történt, ő is ott járt; de ott
jártak Berti és Andor is; és ha szóba sem
akart állani azokkal, akik erről kezdtek
vele beszélni, az természetes; én sem en-
gedném, hogy valaki azt kérdezze tőlem:
tolvaj vagyok-e? Az is igaz, hogy Gábor-
nak adóssága volt s eleinte titkolta, azért
nem engedte, hogy Elek elkísérje, mikor
beszélni akart Márton gazdával. De az-
tán okosat gondolt: igazi jó barátjához,
Elekhez fordult, hozzám is jöttek, az én
tanácsom szerint sarokba szoritották a
ravasz Márton gazdát, aki beérte az igazi
összeggel s ezt Gábor kifizette, mert
Elektől kapott annyi pénzt, amennyire
szüksége volt. (Vége következik.)

RIADÓ.

(Képpel a 229. lapon.)

DOBOLOK, dobolok — rata tram tam tam!
Pörgetem egyre vígan;

Hé te sereg ama táborban,

A riadómra rianj!

Már a határon a muszka sereg,

Talpra ki hős, ki magyar gyerek!

Rata tram — rata tram — rata tram tam tam,

Rajta, dobom ha pereg!

*

S vén Kullancs gondolja magában:

» Gyuricza gazdám, az bizonyos,

Nem ül a ház hűvös árnyékában

Aki valódi, vitézi dobos! «

Borzolva a szórét mond a cicca:

» Jaj kicsi gazdám, hős Gyuricza,

Messze a muszka, no lásd!

Hagyd el a szörnyű, bolond dobolást! «

LÁTOGATÁS PÓK URAMNÁL.

— Természetrzaji csevegés. —

(Két képpel.)

— IGEN tisztelt Pók uram, ugyan
mit csinál? — ha szabad kérdenem.

— Hiszen látja, fonok-szövök, vég-
zem a munkámat.

Megeshetnék bizony, hogy valaki ezt
látja és még sem tudja, hogy Pók asz-
szonyság fon és sző. Mert biz ő neki ahhoz
nincs szüksége sem orsóra, sem szövő
szekre, sem semmiféle szerszámra, és mégis
oly gyönyörű fonalat ereszt és oly finom
hálót sző, hogy akárki is megbámulhatja.
Éppen ezért is látogatjuk meg, hátha
tanulhatunk nála valamit. Séta közben
is lehet tanulni.

Hogy pókot találjunk, nem köll mesz-
szire sétálni, van az a házban, meg itt
közel a kertben is. De jobb szeretem, ha
ellátogatunk az erdőbe, mezőre, mert azt
akarom, hogy a legszebb pókpaloták
egyikét látogassuk meg: egy valóságos
légi palotát.

Ti persze azt hiszitek, hogy: pók
hát pók, mind egyforma ez, legföljebb hogy
a kicsi a nagynak fia. Csakhogy nem úgy
van ám, mert éppen pók van annyiféle,
hogy a számát sem lehet tudni a fajtájá-
nak. A tudósok, hogy mégis valami kis
rendet teremtsenek és tudhassák, melyik-
ről irnak és beszélnek? — beosztották a
pókokat csoportokra és mindegyiknek ad-
tak valami nevet. De bizony még mai nap
sem ismerik egészen pontosan valamennyi
fajtát és minden országban van egész
sereg olyan, melyet a más országbeli tu-
dós nem is látott. Mert roppant gazdag
ám a nagy természet, s még az olyan

csöppecske jószágból is, mint amilyen a pók, annyifélet tud felmutatni, hogy a büszke tudós alig bírja mind számon venni.

Annak a Pók bácsinak, akit éppen most meg akarunk látogatni, a tudományos családi neve *epeira*. Nem tudom, hamarosan megtanuljátok-e ezt a nevet, vagy pedig inkább a közönséges nevén akarjátok nevezni, amint sokfelé elnevezték, ezt mondván róla, hogy »mérnök pók.« Ezt a nevet pedig onnan kapta, hogy a hálóját olyan pontos mérték szerint, oly szabályosan fonja-szövi, mintha mérnök rajzolt volna valami mértani ábrát. No, de ti még talán nem is tudjátok, mi az a mértani ábra. Sebjaj, majd megtanuljátok, ha felkerültök a gimnáziumba. Addig rá ismertek a nélkül is a pókhálóra. És ha gondosan megfigyelitek, sok érdekeset tapasztalhattok. Persze, az nem fog semmi érdekeset látni és tapasztalni, aki az ártatlan pók láttára megijed és elfut, mint valami veszedelmes szörnyetegtől; mert ismertem már ilyen ijedező kis vitézeket is. Pedig jobban teszik vala, ha szép csöndesen megállanak és nézik, mit mivel az a csodálatos kis teremtés. Azt teszik a komoly természettudósok, és nagyon sok érdekes dolgot tanul-

nak és tapasztalnak. Kevés olyan csodálatos dolog van az apró rovar-világban, mint az, hogy a pók milyen mesterséggel

O K T Ó B E R.

ÜNDÉRI virágzás
Kései kikelet:
Pirosra, sárgára
Festi a levelet.

Mintha vón' pillangó,
Tarka és lengeteg:
A hulló színes lomb
Szerte száll, lepereg.

Levesre értek meg
Gyümölcsök ezrei.

Hej, hogy egy pusztító
Féreg is dezmálja:
Tengerről átrepült
Rut-flokszerája!

De mi kevés marad,
Borrá megsűrűk azt —
Jövővel biztatva,
Multért nyugtatón vigaszt.

szövi meg a hálóját, amellyel aztán élelmét is megkeresi.

Ezt pedig remekül érti mindegyik.

nagy és kicsi, öreg és fiatal. Az ember, ha először kezd bele valamibe, rendszeren ügyetlen és sokáig kell próbálgatnia, míg

szövi meg a hálóját, mint a legöregebbik; pedig nem tanulta senkitől.

Hogy miből szövi? Ha azt részletesen magyaráznám, biz akkor nagyon lassan jutnánk odább. Ugy is láthatja mindenki, hogy a póknak a potroha végén van több kis mirigy-zacskója, tele sűrű, enyvhez hasonló nedvvel; ebből ereszt finom szálát és a lábaival fonja, szövi olyan hosszúra és olyan formára, aminőre akarja.

De most már menjünk tovább, hogy el ne késsünk a látogatásról. A patakocskamentén sétálunk, ahol magas, sűrű paraj bozót nő. Ezt szereti a mi mérnök-pók barátunk, mert itt leginkább bízhatik benne, hogy nem egykönnyen találják rá azok, akiktől oka van félni. Két-három magasabb paraj-szál tetejét választja ki kastélya helyének, vagy pedig valamely bokor sűrű lombjának a védett alját s ott fonja a hálóját. Itt nem egykönnyen pillantják meg ellenségei. Mert vannak igen gonosz ellenségei, akik olyan hatalmasok, hogy semmiképp sem szállhat velök szembe. Ezek pedig a madarak. Többféle madár van, mely a pókot tartja a legjobb csemegének

jól tudja a mesterségét. De a pók nem jár iskolába, mégis mindjárt fiatalon is jól végzi a dolgát s éppen olyan szabatosan

és ahol éri, be is kapja. Nagyon okosan teszi hát Pók mester, ha olyan helyen szövi a kastélyát, ahol nem eg y

könnyen akadnak rá. És még így sem bizik egészen, hanem óvatosan félre vonul a palotájától, melynek nem éppen az a célja, hogy benne lakjék. Ugy ám, ott a szépen elkészült palota, de a gazdája tulajdonképpen csak ritkán lakik benne. Inkább meghuzódik a közel bokor tövében és ott nyugodtan, türelmesen vár.

Hogy mit vár, azt hamar megtudjuk, ha mi is nyugodtan és türelmesen állunk és várunk.

Észre vesszük azt is, hogy a hálótól finom szál vezet egészen odáig, ahol a fortélyos pók leleselkedik. Ez a fonál semmi egyéb, mint telegráf, a pók telegráfja, mely rögtön értesíti, ha fönt a kastélyban történt valami. Mert a háló olyan finom és érzékeny, hogy a legcsekélyebb érintésre megrezdül,

a lecsüngő fonál is vele együtt rezg és a pók rögtön tudja, hogy valami vigyázatlan légy bele röpült a hálóba s vergődik, hogy kiszabaduljon. Ez legtöbbször sikerülne is neki, csakhogy a pók gyorsan fölkerelkedik ám, s egy pillanat alatt már ott van a hálóba esett prédánál. Ha pedig ott éri, akkor vége a vigyázatlan légynek. Mert a pók az ő erős fogaival megmarja, megsebesíti, és ha ez sem elég, gyorsan keresztül-kasul fonja néhány friss fonállal,

ugy, hogy a rab légy teljesen békóba van verve, mozdulni sem tud többé. Ekkor aztán a pók megragadja és elviszi olyan helyre, ahol kényelmesen fölfalja. Így tehát megtudjuk, hogy a háló zsákmányfogásra való. S ha egy-egy erősebb dongó vagy darázs nagy vergődésében, kissé összetépdeste a háló finom szálait, a gondos pók azonnal dologhoz lát és foltozgatja, hogy megint eléggé erős legyen.

De ha figyelmesen és türelmesen megfigyeljük a pók életét, még egyéb érdekes dolgokat is tapasztalhatunk. Ha alkalmas időben látogatjuk meg Pók uram tanyáját, észre vesszük, hogy egy finom fonálon valami csomócska függ alá. Ha nem ismerjük, hiába törjük a fejünket, biz, azt ki nem találjuk, micsoda.

De ha pár nap múlva vissza térünk, már könnyen ráismerünk, mert egész csapat piczike kis pókocskákat látunk ott.

A kicsinyeknek az öreg pókmama hűségesen gondjukat viseli s mikor én egyszer egy ilyen pókcsaládot megfigyeltem, láttam azt is, miképpen gondoskodott az öreg az ő éhes kicsinyeiről. Amint zsákmányhoz jutott s egy-egy kövér legyecskét megkaparított, gyorsan iparkodott vele az éhesen várakozó kicsinyekhez.

sen békóba van
többé. Ekkor
s elviszi olyan
föfalja. Így te-
ló zsákmányfo-
erősebb dongó
ében, kissé ösz-
zálait, a gondos
t és foltozgatja,
egyen.

De ha figyelme-
n és türelmesen
figyeljük a pók
tét, még egyéb
lekes dolgokat
tapasztalha-
nk. Ha alkalmas
ben látogatjuk

g Pók uram
nyáját, észre
szük, hogy egy
om fonálon va-
ni csomócska
g alá. Ha nem
erjük, hiába
jük a fejünket,
, azt ki nem
áljuk, micsoda.
za térünk, már
t egész csapat
tunk ott.

őreg pókmama
li s mikor én
ádot megfigyel-
n gondoskodott
nyeiről. Amint
y-egy kövér le-
yorsan iparko-
ó kicsinyekhez.

Ezek pedig, amint a kövér falatot meg-
pillantották, mohón rohantak reá és jó-
ízüen rágták-falták, míg a gondos öreg
pók türelmesen tartotta nekik, sőt a maga
erősebb fogaival még előre össze is mor-
zsolta, hogy a kicsinyek könnyebben fala-
tozhassanak. Hát nem csodálatos szeretet
és gondoskodás ez egy ilyen csöpp lény-
től, melyet hibásan gondolkozó emberek
annyira lenéznek és megvetnek? Én bi-
zony azt hiszem,

hogy ezt még in-
kább meg lehet
bámulni, mint azt
a szép szabályos
hálót, melyet oly
mesterségesen tud
megszőni.

Némely pókcsa-
lád kastélyában
még más valami
furesát is lehet
látni. Vékony szá-
lakon függ valami,
ami hasonlít a
pókhoz és mégsem
az. Ezt sem egy-
könnyen találná ki

senki, hogy micsoda, ha türelmes figye-
lemmel meg nem lesi. Az bizony semmi
egyéb, mint a fiatal pókok levetett ru-
hája. Ugy ám, mert a fiatal pók időnkint
leveti magáról a régi ruháját, a mit más
állatoknál vedlésnek neveznek. A pók
négyezer-öttször vedlik és a vedlésnél gyak-
ran egész új formát és szint kap, úgy
hogy sokszor valóban nehéz ráismerni, any-
nyira átalakul.

léghajózásra vállalkozik, ha nincs meg-
elégedve régi tanyájával és nem bizik
benne, hogy a kicsinyek elbirnának vándorolni messzire. Egy természetbuvár
megfigyelt ilyen pók-repülést. Az öreg pók
egy hosszabb, erősebb fonál végén olyan
félgömb forma hálócskát készített, mint
egy fél mogyoró. A fonál a fa egyik ágá-
ról csüngött alá s az öreg a fiatalokkal
együtt elhelyezkedett a maga léghajójában,

aztán várt. Nem
sokára kitűnt,
hogy mire várt.
Amint ugyanis
egyszer erősebb
szél kerekedett, az
őreg pók hirtelen
elszakította a fon-
alát, mely a fa
ágához erősítette
léghajójukat. A
szél elkapta a sza-
baddá lett köny-
nyücske póksző-
vetet és elröpítette
messzire, remélhe-
tőleg olyan helyre,
ahol a gondos és

ügyes pókmama jobb tanyát üthetett.

No de most már sétáljunk haza. Re-
mélem, nem vezett kárba a sétánk, tanul-
tunk valamit, legalább is annyit, hogy
még az oly megvetett, üldözött kis pók
is tanuságot tesz a nagy természet csodá-
latos bölcseségéről.

ESTÉLY AZ ERDŐN.

(Képpel a czimlapon.)

NEM VOLT nyugta apának, mindnyájan ostromolták, hogy ők is elmennek az erdőbe, mikor apa a vendégeivel vadászni fog. Hiába mondta az apa:

— Hideg van már ott kint, főképp este felé. Mit is csinálnátok egész nap? Csak baj volna veletek. Én nem is vigyázhatlak, mert én a bácsiékkal ki tudja milyen messzire fogom üzni a vadat.

— Igen, de aztán mégis vissza tértek a vadászlakhoz s mi ott leszünk, szólta Anikó. Majd meglásd, apuska, milyen jó hasznunkat veszed. És ha Béla megy, mi is szeretnénk ott lenni egyszor.

— Hja persze, Béla, az más! Ő már maholnap fiatal ember s pompásan megüli a lovat. Lovagol, mint akármelyik vadász, vállára kapja a puskát és velünk tart. De nektek be köll fogatni a kocsiba.

De ha már olyan nagy kedvök volt, hát végre mégis csak beleegyezett apa, hogy Anikó, Viktor és Endre a kocsin utánok jöjjenek és a vadászlaknál mulasanak. Hűvös, de szép őszi nap volt, legyen meg az óhajtásuk.

Mikor Anikóék oda értek az erdőbe a vadászlakhoz, biz ott már nagy csöndesség volt. A vadászok messze jártak az erdőben, csak néha hallatszott nagy megszesegeből egy-egy lövés. De a három testvér azért nem unatkozott. Mindenféle mulatságos játékkal vigan eltöltötték az időt s mikor esteledni kezdett, megkérdezték az öreg János kerülőt, mit gondol: megjönnek-e már nem sokára a vadászok?

— Most már mindjárt itt lesznek, sötétben nem lehet löni.

— Akkor hát ideje, hogy dologhoz lássunk, szólta Anikó. Apácska meg lesz lepetve, mert nem hitte, hogy hasznára lehetünk.

Még jócska időbe tellett míg a

vadászok előkerültek, mindenféle zsákmányt hozva magukkal.

— No, most már siessünk haza, szólta az apa. Éhesek is vagyunk, de meg a hideg szél is átjárt, jó lesz egy kis forró tea.

— Oh, azért nem köll még odáig várni, szólta Anikó vigan.

— Hogyan? Csak nem terem sült és tea itt az erdőben?

— De bizony terem, gondoskodtunk róla, adott mamácska hozzá valót.

Csakugyan gondoskodott az ügyes Anikó. Ő meg Viktor rakták a tüzet, főztek, kuktáskodtak, Endre pedig és az öreg kerülő hordták a száraz galyat. Mire a fáradt, éhes, átfázott vadász társaság megjött, készen várta az erdei vacsora.

Megdicsérték Anikót is, a főztjét is, és jól lakomáztak az erdőn. S fényes holdvilágnál jó kedvüen tértek haza, legelől az ügyes Béla, ki jó lovacskáján leg hamarább ért haza és megvitte a hirt mamának, hogy Anikóék megérdemelték a szabad napot, mert multságukat össze tudták kötni azzal, hogy a többieknek kedves meglepetést szerezzenek.

denféle zsák-
siessünk haza,
gyünk, de meg
lesz egy kis
öll még odáig
em terem sült
gondoskodtunk
a valót.
lott az ügyes
k a tüzet, főz-
pedig és az
z galyat. Mire
dász társaság
dei vacsora.
is, a főztjét is,
dön. S fényes
rték haza, leg-
vacsáján leg-
egvitte a hirt
megérdemelték
tságukat össze
a többieknek
enek.

UTOLSÓ NAPSUGÁR.

SZÓLT AZ öreg pásztor, utra fel-
készülve:

— Maradj csak itt, leányom,
őrizd helyettem a nyáját. Be kell
nézmem a városba, egy kis dolgom van ott
elgazítani való és jobb mennem addig, amig

AH.

csöndes, száraz az idő. Benne vagyunk az őszben, egyik napról a másikra beköszönhet az eső, köd, utána a dér, fagy és meglehet, hogy ez a mai fény hosszú időre az utolsó napsugár.

Szivesen átvette a leányka a nagy pásztorbotot és vele a gondot, amely ugyan nem nagy volt. A jámbor juhocskák békességesen legelésztek a mezőn, veszedelmes vad nem járt ezen a vidéken, hát félni nem volt kitől. És itt a mezőn őgyelegni ugyis szeretett, ezt tette egész nyáron, ez volt legnagyobb öröme. Anyyira, hogy amint most leült oda a bokor tövébe, szinte elbusult bele.

— Persze, csakugyan igaz! Ki tudja, meddig tart! Maholnap itt a csuf esős ősz, azután a kegyetlen tél, s vége minden öröme. Mért is nem lehet mindig egyformán szép nyár! Ha én csináltam volna a világnak a rendjét, egészen másképp csinálom! Akkor soha sem köllene attól félni, hogy ma van az utolsó mosolygós napsugár.

Elgondolkozott, elmerengett rajta és egyszerre csak azt hallja, hogy valami ezüstös csengésű hang azt mondja:

— Ugyan mit panaszkodol? Hiszen már ezentul úgy is lesz, amint kívánod. Soha sem fog változni, mindig így marad, mint most, mindig egyformán fog rád mosolyogni a napsugár.

És úgy lett. Nem jött a nehéz köd, nyirkos eső, fagyos hóvihar. Egyformán mosolygott mindig a nap, zöldelt a lomb s a leányka ott járt-kelt mindig egyformán. Tudta, hogy nem lesz másképp, nem is gondolt rá többé. S az idő mult, és mindig csak úgy volt. Azaz még sem úgy. Mert a leányka nem törődött többé vele és éppenséggel nem hitte, hogy ez kedves és kellemes dolog. Unatkozott, egyéb vágyai, kívánságai támadtak, s tőle ugyan ragyoghatott a napsugár, észre sem vette, örömet pedig már éppen nem talált benne. Hiszen az nagyon közönséges dolog.

— Bizony szinte csodálom, mit kívánkoztam úgy utána valamikor. Nincs benne semmi különös jó. Inkább még unalmas.

De éppen amint ezt mondta, hát — fölébredt.

Az apja állt ott mellette, aki már megjött a városból és nevetve mondá:

— No, tőled ugyan ellophatták volna mind a juhaimat. Most már tereld őket haza, mert csakugyan borul. Alighanem fordul az idő.

Mikor otthon voltak, a leányka elmondta, milyen furcsát álmodott szendergése közben.

— Jót álmodtál, édes leányom, jó szellem sugallta azt. Nem örülünk a jónak, kellemesnek, ha nem tapasztaltuk a rosszat, kellemetlent, s csak az tudja megbecsülni a derüt, aki átélte a borus napokat is. Köszönjük meg a bölcs természetnek, hogy felváltva nyujt borut, derüt, és mikor ránk hozza a sötét napokat, megtanít rá, mily boldogság az, mikor újra ránk mosolyog a fényes napsugár!

KÖR-REJTVÉNY.

P
A
S
Z
A
N
L
Y
O
O
S

Ez a körrejtvény úgy fejtendő meg, hogy minden 5-dik betűt véve, egy vitéz magyar trónkövetelőnek a nevét adja.

A TUFU MÉHEI.

— Keleti mese. —

OL VOLT, hol nem volt, régesrégén hajdanában volt egy szegény ember, a kinek Tufu volt a neve. Szegény volt, de ezen egy csöppet sem busult.

— Még fiatal vagyok, szeretek dolgozni s apránként majd csak jobb dolgom is lesz. Lám a méhecske hány százszor és ezerszer röptül ki messzire, de végül mégis összegyűjti a sok mézet.

Es amint egyszer ezt gondolta, mindjárt egyebet is gondolt hozzá. Összetákolt egy kis bódét s olesó pénzen holmi édeségeket, üdítő italokat árult szegényebb embereknek. Nem volt biz ez valami fényesen jövedelmező mesterség, de megélt belőle. Ha valaki nagyon szomjas volt és még csak egy fillérje sem volt, annak ingyen is adott egy-egy pohár gyümölcsnedűt. És voltak szárnyas vendégei is, akik soha sem fizettek: sokszor ellátogattak oda méhecskék, mert szeretik az édeséget s mindig találtak is holmi kis maradékot. Tufu pedig nem kergette el őket.

— Mért ne jusson nekik is? mondá jószívűen és gyakran még külön is kikészített számukra egy kis édes szörpöt.

Az emberek nevelték, de egyuttal dicsérték és megszerették. Mivel pedig megszerették, mindig többen-többen jártak a bódéjába s Tufu lassacskán annyi pénzt szerzett, hogy egyik szebb utcában bérelhetett boltot. Ott már diszes butorokkal, szép edényekkel rendezkedett be, finomabb édességeket és italokat tartott,

de ő maga mindig a régi vidám és nyájas ember maradt.

Itt is nagyon jól folyt a dolga s évek multával gazdag és tekintélyes ember lett. Mindenki úgy vélte, hogy ez rendjén is van így, csak egy régi szomszédja volt titokban nagy ellensége, csupa irigységből; mert ez meg hajdan gazdag ember volt, de lustasága és tékozlása miatt tönkre jutott. Tufu pedig sokszor intette barátságosan: kövesse az ő példáját, akkor ő is újra gazdag ember lesz.

Addig-addig irigykedett a roszt szomszéd, hogy végre már nem tűrhette a Tufu szerencsését. Elhatározta, hogy megrontja és egyuttal magához kaparitja a Tufu kincsei egy részét. Nehéz volt ugyan a derék és kedvelt Tufut bajba keverni, de a gonoszság nagyon furfangos és a gonosz szomszéd is kitalálta a módját. Még pedig illetén módon:

Sokszor eljárt a Tufu boltjába s egy napon, mikor Tufu egy kis időre másfelé fordult, a gonosz szomszéd mérget töltött egyik nagy palaczkba, melyben édes gyümölcs nedű volt. Azután éppen ebből a palaczkból kért a magával hozott üvege és hazament. Nemsokára azonban nagy jajveszékelés hallatszott a szomszédból. Az emberek össze futottak és a ravasz szomszéd a földön fetrengve kiáltozta, hogy meg van mérgezve. Gyorsan itattak vele tejet s más effélét, míg végre azt mondta, hogy már jobban van és szerencse, hogy csak keveset ivott abból a gyümölcs-szörpből, melyet a Tufu boltjában vásárolt. Ment is mindjárt panasza.

A törvény emberei mihamar ott termettek Tufunál és vallatóra fogták. Hiába

tagadta szegény Tufu, a mérget megtalálták az egyik nagy palaczkban. A bíró halálra ítélte.

Sok ember gyült a térre, a hová szegény Tufut kivezették, hogy a fejét vegyék. A bakó már ott állt pallosával s éppen hozzá készültek, hogy Tufut kivégezzék, mikor hirtelen mintha elsötétedett volna a nap, aztán roppant zümmögés hangzott s egyszerre csak óriási méhraj csapott le, csipve, szurva, körülzsongva mindenkit, csak Tufut nem. Hiába hadonáztak az emberek, csak annál nagyobb lett a veszedelmök s el is futott mindenki, úgy hogy Tufu egymaga maradt ott. Megszökhetett volna, de nem tette. Vissza ment a bíróhoz és azt mondta:

— Mivel ilyen csodálatos módon még életben maradtam, azt kérem, hogy újra ítélj, még pedig igazságosan.

De a bíró, aki szintén kapott néhány méhszurást, mérges volt és Tufut megint csak halálra ítélte. Másnap azonban, mikor kivitték a vesztőhelyre, megint azonképen történt minden, mint először.

Maga a császár is hírét hallotta a csodálatos esetnek, de nem akarta hinni s megparancsolta, hogy harmadszor is vezessék ki Tufut a vesztőhelyre, majd ő maga is ott lesz. Ott is volt, de a méhsereg újra megjelent s bizony a császár is megfutamodott.

Most már a császár maga elé hívatta Tufut és kérdezte tőle, meg tudja-e magyarázni ezt a csodát? Tufu azt felelte, hogy biz ő nem tudja, ha csak azzal nem, hogy ártatlan, mert soha sem vétett senkinek, inkább segített, ahol lehetett s szegény ember korában még a kóbor méhecs-

kéknek is juttatott egy kis édességet. Talán ezért hálából akarják megmenteni.

— Hm! Ezt az esetet alaposan kell megvizsgálni.

Mikor aztán jobban fürkésztek, kuttatták, kiderült a Tufu ártatlansága és a gonosz szomszéd bünös ármánya. Most már az igazi bünöst ítelték halálra. És ennek nem jöttek segítségére a Tufu méhei.

FORGÓ BÁCSI POSTÁJA.

Szüts Olga. A minapi élő szóval tett megjegyzésemnek az a magyarázata, hogy azt hittem, *ujabb* munkákról van szó. A régiekre nézve semmi baj. Mind szépen együtt vannak. Hogy még idáig el nem olvashattam, annak szerfölött meggyülemlett teendőm a magyarázója. De legközelebb sorukat ejtem s az eredményre nézve rögtön üzenek. — **Deáky Attila.** Kissé kurtán bánsz el a mesével. Mintha valami nagyobbak a kivonatát irtad volna meg. S így közlésre nem alkalmas ugyan, de néhány jobb részletét örömmel elismerem. — **Basch Szerike.** Levélkédnek nemcsak én örültem meg, hanem még egy egész csoport néni is, mely téged szeret és engem kérnek rá, hogy szíves köszöntésüket küldjem el neked.

Jótekonyság.

A tüzkárosultak javára: Basch Szerike 2 frt, Heller testvérek gyűjtése 8 frt, Witz Arthur és Dezső 1 frt, Tornallyai Margit 1 frt, Kommer Pista 2 frt, Pollák Ödön 50 kr. Koller Kornél gyűjtése 1 frt 80 kr. Harangi Irén 1 frt, Szöllősy Aurél 1 frt, Romseier Feri és Ilonka 2 frt, Schulek Alfréd 5 frt.

Az Ég áldása legyen a kegyes adakozókon.

Forgó bácsi.

